

KURJER WARSZAWSKI.

D. 4. Maja. — Rok 1843.
Czwartek.

N°. 117.

Jutro, S. Pjus.

Wczoraj w uroczystość Imienin Najjaśniejszej CESARZOWEJ i KRÓLOWEJ, odbyło się Nabożeństwo w Kościele Archikatedralnym Sgo JANA, celebrowane przez JW. X. Biskupa Chmińskiego, a o 11tej w Sochorze N. TRÓJCY; w czasie Hymn S. AMBROŻEGO, 101-krotną salwę wydały działy cytađelli. Uczniowie 3 Gimnazjów, tudzież wszystkich Szkół Powiatów; w Kościołach w czasie Mszy S. wybronywali muzyki religijne i Hymn „BOŻE zachowaj CESARZA.” Były oraz Nabożeństwa we wszystkich Kościołach wszelkich wyznań i w Synagodze Izraelskiej. Na świetnym obiedzie w pałacu Birilowskim u JW. Jen. Lejt: Senatorsa, Gubernatora Woennego *Pisarewa*, znajdowały się znakomite Osoby Duchowne, Jeneratowie i wyżsi Urzędnicy. Spełniono za zdrowie NN. PANSTWA, a muzyka wojskowa brzmiała ciągle. Nastąpiło bezpłatne widowisko w Wielkim Teatrze. W czasie Kantaty powstała cała Publiczność, a w czasie zabłyśnięcia Cyfry N. PANI, ponowila okrzyki radości. Illuminacja całego Miasta zakończyła uroczystość dnia tego.

Doktor filozofji i chemji *Adalbert Collen*, zszedł z tego świata onegdaj; zaprasza się Przyjaciół i Znajomych na ekspozycję zwłok Jego z Kaplicy Szpitalu Ewangelickiego, dziś o godz: 3ej z połud: — Trzeci tom *Biblioteki Zagranicznej* wydania Redakcji Biblioteki Warszawskiej, wyszedł z druku i obejmuje: *Blanquiego Ekonomja przemysłowa*, tom pierwszy, kurs z roku 1837. i 1838 wykładany w Paryżkiem Konserwatorjum sztuk i rzemiosł. Tom ten składa się z 13tu lekcji. Biblioteka Zagraniczna pismo tomowe nie periodyczne, poświęcone jest na przekłady najcenniejszych dzieł z języka francuz. niemiec; angielski i innych, a mianowicie w zakresie historii, ekonomji politycznej i filozofji. W 2ch pierwszych tomach zawarte są: Dzieje cywilizacji europejskiej Guizota, w 3ciu *Blanquiego Ekonomja przemysłowa*. 4ty tom, który już jest w druku, obejmuje prace estetyczne Szyl-

lera i ten wkrótce wyjdzie na widok publiczny. Prenumerata na Bibliotekę Zagraniecz jest dwoiaką: *całkowita* na 6 tomów u listogarzy, zł. 24 czyli r. s. 3 k. 60, i *częściowa* za taką cenę, która płaci się za każdy tom po zł. 4 czyli k. 60, z przedpłatą zł. 4 czyli k. 60. Na Urzędach i Stacjach poczto: w Królestwie zapisywać się można na Bibliotekę Zagr: za opłatą na 6 tomów zł. 30 czyli r. s. 4 k. 50. — *Madzia* pierwszej swej pracy 10 Czapczek przestała Redakcji Kurjera dla ubogich dzieci w *Ochronie*, i zapytanie się czy podobnym datkiem może się jeszcze przysłużyć? (Wszelka dobroczynna ofiara z wdzięcznością przyjęta będzie). Z Saskiego ogrodu wpłynęło złotych 26 gr. 10. — Bez żadnych widoków, kto jako prawy Człowiek i dobry Syn własnej ziemi, Brata, Meza, Ojca małych dzieci wrócić do życia; powodowany jedynie szlachetnością i niezasłużoną jeszcze prośbą obcych osób, ten więcej zasługuje iak na uwielbienie; a Tym jest *W. Klecki* Doktor na Pradze. Całe moje i moiej familji wynagrodzenie, może tylko okazać się Tobie Panie i naszym przyjacielom w publicznem podziękowaniu. Przebaczyć zatem że poważylam się umieścić ic w niniejszem piśmie. C. *Uściński*, Emę: b. W. P. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani po *Siostrze Kasperka* JP. *Maiewski* i JPanna *Dansęz* po *Styryjczykach* JPani *Turczynowicz*. JPanna *Hendi*. JPP. *Morys* i *Turczynowicz*.

Pozostady Mąż i Dzieci, ponieśli dotkliwą stratę po zgonie s. p. *Albiny Zofji* z *Brodowskich Staszewskiej*, zmarłej w dniu 19 z. m. Zwłoki Jej tymczasowo pochowane zostały w miescie *Płocku*, zakład przeniesione zostaną do mającego się wnieść grobu w parafji zamieszkania pozostatej Familji.

Anglja. — Dzienniki z dnia 22go z. m. napominone są opisami życia zasługłego *Xeia Sussze*. Podczas gdy jego Bracia byli wychowani w służbie lądowej lub morskiej, odbierał on bardziej naukowe wychowanie, które ukończył w najwzryte-

cie w *Getyndze*. Z tąd udał się do *Rzymu*, który w r. 1792 za czasów rewolucji francuzi był główną siedzibą Anglików na stałym lądzie. Tam zapoznał się z rodziną szkockiego Hrabiego *Dunmore*; wiele talentów, charakter i piękność iednej z Córek Lorda Ledy Augusty *Murray* tak go zaięły, że postanowił z nią zawrzeć związek małżeński. Nie zważał on przytem na prawo domowe angielskiej rodziny Królewskiej, wymagające koniecznie pozwolenia Monarchy do podobnego związku. Ledwo iego zaślubiny ogłoszono, wniósł się Rząd angielski; związek został przez angielski sąd duchowny unieważniony. Mimo to Xzę uważał swoje zaślubiny za zupełnie ważne, zatrzymał Ledy Augustę jako swoją prawą Małżonkę, uznał iej potomstwo za zupełnie prawe i ogłosił protestację przeciw duchownemu uznaniu. Wówczas młody Xzę za wstąpieniem do Izby wyższej bronił wniosków *Foxa* i *Szerydana* iako też innych *Wigów*, często zaś występował przeciw Ministrom. Reforma parlamentowa, emancypacja Katołików, zmniejszenie wydatków skarbu i wolność handlowa miały w nim gorliwego obrońcę. Mowa iego była płynną, uzasadnioną na głębokich znaomościach spraw publicznych, przez to zjednał sobie wpływ znakomity nietylko w Izbie wyższej, ale i między Ludem. Parlament atoli nie był iedną widownią iego czynności; przeszedł przez lat 40 Xzę *Sussex* poświęcał się wszystkiemu co tylko dążyło do uszlachetnienia ludzkości, wspieraniu instytucjów dobroczynnych, rozkrzewianiu oświaty i prawdy. Nie łatwo wyjdzie z pamięci iak ten Xzę tak publicznie ujmował się za wdowami, sierotami i cierpiącą ludzkością bez różnicy wyznań i rodowości. R. 1816 został Prezesem Towarzystwa sztuk pięknych, a przy rocznem rozdzielaniu nagród odznaczały się iego mowy celem zachęcania Artystów. Aż do końca życia okazywał iak najgorliwsze zaięcie dla tych zakładów, chociaż iego stosunki pieniężne nie były odpowiednie iego wysokiemu stopniowi, i chociaż ze szczyplych dochodów rocznie przeznaczał 26,000 dukatów dla Małżonki. W czasie procesu Królowej *Karoliny* występował przeciw iej

Małżonkowi Królowi *Jerzemu IVmu*. Obecnie panującej Monarchini często swoich rad udzielał, Xzę *Kent* umierając polecił swojej Małżonce, aby tak ona, iako też Xzniczka *Wiktoryja* w sprawach ważnych radziły się Xcia *Sussex*. — Na wyspie *Malcie* skrócono czas kwarantanny dla statków przybywających z *Egiptu* na dni 16, a z *Grecji* na dni 7. — Na wyspach *antylskich* SS. *Eustachego* i *Marcina* trzęsienie ziemi z dnia 8go Lutego także ogromne zrządziło szkody. — Porównyując ceny targów w *Londynie* i *Paryżu*, okazuje się, że w pierwszym mieście pszenica iest droższą o 14¹/₂, mąka o 34¹/₂, a chleb o 50 procent. — Depesza telegraficzna datowana z *Kolonji* 28go z. m. donosi że Królowa *Wiktoryja* 25go z. m. szczęśliwie powiła Córkę. — Zwłoki Xcia *Sussex* albo w pałacu *Kensyngton* albo w zamku *Windsorskim* miano wystawić na katafalku, pochowane zostaną w Mauzoleum Królewskim w *Raplicy* Sgo *Jerzego*, zbudowanem na rozkaz *Jerzego IIIgo*. Syn Xcia *d'Este* 21go z. m. przybył do *Londynu*. Wieczorem hrzmiąły dzwony w *Opactwie Westminster* co tylko ma miejsce w dzień śmierci Członka rodziny Królewskiej. — W *Liverpoolu* pobór podatku z dochodów majątkowych doznał oporu. — Niegdyś sławna *Spiewaczka Wood* (*Ud*) która po rozwodzie zawarła powtórne małżeństwo, a następnie przeszła na religję *Katolicką* aby wstąpić do *Klasztoru*, wróciła na łono rodziny. — Zatonięty ze statkiem *Solway P. Montefiore*, nie iest członkiem bogatej rodziny tegoż nazwiska; właściwie nazywał się *Lewy*, ale doznawszy wiele dobrodziejstw od Pana *Mojżesza Montefiore* przyjął później iego nazwisko. *Kapitan Dunkan* który młode swoje życie (dopiero miał lat 34) utracił na statku *Solway*, będąc zaiętym do ostatniej chwili ratowaniem innych, był iednym z najdoświadczeńszych żeglarzy parostatkami. Od lat 10 pełnił służbę na atlantyckich parostatkach; iako 2gi Oficer znajdował się na statku *Prezydent*, gdy tenże udał się do *Ameryki*, r. 1842 pełnił służbę na statku *Solway* w *Indjach Zachod.*; w *Wrześniu* wytrzymał gwałtowne burze w zatoce *mexykańskiej*.

Francja. — Z powodu zaślubin Królowy *Klementyny*, rozdano wiele awansów i orderów legji honorowej. Jenerał-Port: Hr: *Bailly de Monthion* otrzymał wielki Krzyż tegoż orderu. — Monitor algierski ogłosił uwagi dowodzące, że spokojność w prowincji *algierskiej* jest utwierdzoną. — P. *Thiers* rozdzielił się zupełnie z stroniectwem opozycyjnem; mówią, iż ofiarowano mu Ministerstwo przy najpierwszem przesileniu ministerjalnem, jeśli będzie popierał wnioski rządowe względem kolei żelaznych i przedmiotów handlowych. — Na posiedzenia Izby Dep: 24go z. m. Minister marynarki zażądał kredytu 5,200,000 fr. dla nowych osad w *Occanji*. — Izbowi ma być przedstawiony wniosek o udzielenie *Gwadalupie* kredytu 10 do 15tu milionów fr. celem odbudowania miasta *Pugt a Pitr*. — P. *Ponsard* Autor tragedji *Lukrecja*, 23go z. m. przedstawiony był Królowi, który Autorowi w najpochlebniejszych wyrazach wynurzył ocenienie jego talentu. — 24go z. m. ogłoszono na giełdzie paryzkiej, że *Espartero* zamysła rozwiazać Kortezy. — X. *Fornary* nowomianowany Internuncjusz Papieżki 24go z. m. miał uroczyste posłuchanie u Króla; nazajutrz X. *Garrybaldi* miał mieć pożegnalne posłuchanie. — P. *Jollivet* (Żoliwe) przedstawił Izbie Depu: prośbę uzalającą się z powodu ścieśnienia wyznania protestanckiego. — Dla Hrabiego *Paryzkiego* założono w *Luwrze* kolej żelazną w minjaturze; mechanik ang: zbudował umyślnie dla niej lokomotywę; Król kazał odbyć próbę dla swojego Wnuka, a młody Hrabia zdawał się bardzo zadowolony. — Margrabina *Loule* Ciotka Królowej *Donny Marji* Siostra *Don Michała* przybyła do *Paryża*, gdzie ma oddać swoich 2ch synów na wychowanie. — Basza z *Trypolis* w Afryce przedsięwziął wyprawę przeciw prowincji *Gebel*, która wzniciła powstanie. — P. *Salwandy* ma być mianowany Ministrem marynarki w miejsce Admirala *Roussin* (Rusę). — Byli Prefekci PP. *Bege* i *Simeon* za usługi niesione Kościołowi, otrzymali od Ojca Sgo order Sgo Jerzego. — Były Prezes Hajti P. *Boyer* (Boie) zamysła osiąść we *Francji*, dokąd już przesłał wiele ze

swoich kapitałów. — W czasie nieobecności Jenerala *Bugeaud* (Biužo), Jenerał *de Bar* zastępuje go w *Algierze*.

Hiszpanja — Rząd madrycki zajmuje się teraz wzniesieniem kilku pomników, jako to: Jeneralom *Kastanos*, *Palafox* i innym. — Ludność *Hiszpanji*, która na początku terażniejszego wieku liczyła 7¹/₂ miliona, dochodzi obecnie 15tu milionów. — Była Władza muncypalna *barcelońska* ogłosiła protestację przeciw dotychczasowym krokom Rządu; dokument ten został przesłany Kortezom.

Niemcy. — Dwór *Pruski* przywdział 14stodniową żałobę po Xciu *Sussex*. — Na posiedzeniach Stańów wniosek w saskich w dniach 7mym i 10tym z. m. wniosek względem emancypacji *Israelitów* został oddany w ręce Rządu, który już oświadczył w drugiej Izbie, że na teraz nie ma co myśleć o zmianieniu praw z r. 1837 i 1838. Referat Hrabia *Hohenthal* ujmował się bardzo gorliwie za emancypacją. — Dwór *Hannowerski* przywdział 6cio-tygodniową żałobę po Xciu *Sussex*. — 25go z. m. na kolei żelaznej reńskiej do *Kolonji* służąca z *Belgji* wychyliwszy się z wagonu w tunelu złamała nogę, i została w niebezpieczeństwie utraty życia.

Rozmaitości. — 22go z. m. pierwszy raz przedstawiono w Teatrze *Odeon* nowe dzieło od kilku miesięcy często wspomiane pod tytułem *Lukrecja*, pióra młodego poczynającego Poety nazwiskiem *Ponsard*. Natłok Publiczności był tak ogromny, że Dyrekcja 30,000 osobom musiała biletów odmówić, musiano oraz wzać siły zbrojnej do uspokojenia niecierpliwych tłumów przed Teatrem. Porównywał *Ponsarda* do *Kornela* i *Rasyna*. — Sprężyste kapelusze męzkie. W stolicy angielskiej rozrosła się przemysłowość jak ono drzewo, które konary swe na wszystkie kraje świata rozpościera. Pożytek, piękność, wygoda są hasłem wszystkich nowo-pojawiających się wynalazków. Fabrykant kapeluszy *Lifebook* mieszkający niedaleko Teatru *Hajmarket*, robi teraz kapelusze gumilastyczne, które co do gibkości i wytrwałości wszelkie dotychczasowe kapelusze

przechodzą. Nie przepuszczają one zupełnie wody, a będąc bardzo rozciągliwe, nie uciskają bynajmniej głowy, dają się podobnie jak chustka ciasno zwinąć, a w potrzebie nawet w kieszenie schować. Dla mężczyzn uczeszczyjących do Teatru, Bala, Koncerty i t. p., z powodu tej sprężystości są niezmiernie dogodne. A że taki kapelusze nie traci nigdy formy, i przetrwa 6 zwyczajnych kapeluszy pilśniowych, przeto cena 2 dukaty nie jest nazbyt wysoka. Czarnosc, glans kutneru, równie jak i wytworna forma nie pozostawiają modnisiowi nic do życzenia.

Sprostowanie. W artykule Kurjera onegdajszego o fundacji X. Skargi, czytaj: r. 1584 zamiast 1534.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bechtejew Alex: Rze: Rad: Stanu, Szamb: Dwo: J.C. K. M., Gub: Cyw: Gub: Sandom: z Radomia; Żubieński Paw: Hr: z Guzowa; Gurowski Józ: Hr: z Rusocia; Zawadzki Apol: Nacze: Pow: z Pułtuska; Wierzejski Ad: Naczel: Pow: z Radzyna; Pisarzowski Ad: Oby: z Karniowa; Czarnopki Wład: Oby: z Cyranowa; Nowicki Jan Oby: z Żytomierza; Rzeszotarski Alex: Dz:

DEPARTAMENTY.

Kolonja JÓZEFÓW zwana, o mil 2 od Warszawy, iadąc traktem do Jabłonny wprawo, z Zabudowaniem obejmującym 5 Pokoi i Kuchnią, oraz Budynek, gruntem zasianym ozimną i jarzynami, łąkami, tudzież ogrodem fruktowym, iest z wolnej ręki do sprzedania; o bliższych objaśnieniach powziąć można wiadomość przy ulicy Gołębiej pod Nr 158, w Sklepie.

Sto MACIÓR i sto SKOPÓW do chodowli, z cienką wełną, iest na sprzedaż w Hliwkach pod Międzyrzecem; gatunek wełny na nich widzieć można do końca Maia.

Wieczysta dzierzawa FOLWARKU z PROPINACJĄ, o 4 mile od Warszawy odległego, iest do sprzedania; dogodna dla Urzędnika utrzymującego z obowiązku służby Konie, lub dla Obywatela zamieszkałego w Warszawie, mającego swój ekwipaż. Bliższą wiadomość powziąć można w domu pod Nr 2766 przy ulicy Oboznej, w pierwszej sieni na 2m piątrze od pempy, od godziny 2ej do 5ej po południu.

W Dobrach Życzynskich, w Guberniji Podlaskiej, Powiecie Łukowskim położonych, znajduje się 300 doborowych MACIÓR na sprzedaż, które za granicą, od 6ciu do 8ciu dukatów zapłaciłby trzeba, a Właściciel onych, cenę dukatow dwa oznacza, reżąc za ich stan zdrowia, które do d. 1go Czerwca r. b.

w wełnie widzieć można; później zaś, tylko próbki wełny, każdej w szczególności.

W dniu 26 Kwietnia r.b. skradziono Wyżlicę od szczeniąt średniej wielkości, masy tarantowatej, sierści gładkiej, uszy długie gładkie ciemno (jak również łaty po bokach) kasztanowate, drugi rok mającą. Właściciel przedsięwziawszy szrodki do wysledzenia takowej, ostrzega przytrzymującego: iż jeżeli Wyżlicę tej nie odprowadzi pod Nr 2678 przy ulicy Bednarskiej na 2gite piątro, do Sądowej odpowiedzialności pociągnięty zostanie. Skoroby zaś Wyżlica ta inż była wywieziona na Prowincja, uprasza się wiadomość o niej mieć mogących o zawiadomienie na koszt Właściciela Rady Dyrekcji Poczty *Gutowskiego* w miejsce wyżej wskazane. Za doniesienie lub odprowadzenie, nagroda przyzwoita zapewnia się.

Dzisiaj rano ciepła stopni 1. Wczoraj w południe 14. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Jutro, 43ci raz *Nauka Mężem.* 161szy raz *Wesele w Ojrowie.*

DIORAMA codzien na Nalewkach JP. *Troster.* **MIKROSKOP SŁONECZNY**, widzieć można w każdy dzień pogodny na Lasockim, ul. Długa Nr 551. Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Długiej Nr 548 w domu Elerta, Panny *Bittner* ostatni raz grać będą od g. 5. Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senator: między hotelem Litew: a Rzymskim, JP. *Danecki* grać będzie.

Dzisiaj w Ogrodzie Wiejskim przy ulicy Mokotowskiej Nr 1757, Wielka **ORKIESTRA** pod Dyrekcją JP. *Szundlera*, od godz: 5tej, wykonywać będzie najnowsze Dzieła. Podpisany poleca się Szano: Publiczności z wszelkimi **NOWALJAMI** z dobrej Kuchni, oraz z Piwnicą i usługą, w należyłym porządku urządzoną, za pomierną cenę. — Tamże iest do wynajęcia dwa **POKOJE** z Przedpokojem. **J. Brakalski.**

Dzisiaj w Kawiarni w domu Lilpopa przy ulicy Białoskiej i Tumack: Nr 600, JP. *Wilhelm* grać będzie. Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senatorskiej w d. Boka, Panny *Noires* grać i śpiewać będą. Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Trębacki: naprzeciw domu W. Steinkellera, Panny *Szyla* grać będą.

Jutro i pojutrze na Saskiej-Kępie pod Nr 14, w Zakładzie moim **ORKIESTRA** pod Dyrekcją JP. *Daneckiego* grać będzie od godziny 5tej z rana i po południu. **L. Klamer.**

Jutro w Handlu *Mnińskiego* przy rogu ulic Bednarskiej i Sowiej, na Suiadanie: *Sandacz, Szczybak, Karp, Okon, Węgorz, Karczga, Raki, Szparagi.* —